

ปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1*
THE PROBLEMS OF THE ADMINISTRATION OF EARLY CHILDHOOD
EDUCATION IN SCHOOLS UNDER CHAIYAPHUM PRIMARY
EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 1

สุพัตรา ยืนชีวิต

Suputra Yuencheewit

เพียงแข ภูผายาง

Piangkae Poophayang

มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

Chaiyaphum Rajabhat University, Thailand

E-mail: Suputra_nan_@hotmail.co.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครู ที่มีต่อปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา และขนาดโรงเรียน 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะสำหรับการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 เป็นวิจัยแบบเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยจำนวน 374 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่น .994 และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลโดย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา และขนาดโรงเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ข้อเสนอแนะสำหรับ

* Received 19 November 2020; Revised 28 December 2020; Accepted 1 January 2021

พัฒนาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ด้านการบริหารวิชาการ จัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย ด้านการบริหารงบประมาณ มีความคล่องตัว ตรวจสอบได้ บริหารจัดการ ทรัพยากรที่ได้้อย่างเพียงพอ ด้านการบริหารงานบุคคล ถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญควรส่งเสริมให้ บุคลากรได้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ และด้านการบริหารงานทั่วไป สนับสนุนการจัด การศึกษาให้การปฏิบัติงานของสถานศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

คำสำคัญ: การศึกษา, ปัญหา, ปฐมวัย

Abstract

The Objectives of this research article were. 1) To study problems of early childhood education management in schools. Under the Office of Chaiyaphum Primary Educational Service Area 1. 2) To compare the opinions of the teacher officials Towards problems of early childhood education management in schools Under the Chaiyaphum Primary Educational Service Area Office 1 classified by position Field of study at graduation And school size. 3) To study suggestions for the development of early childhood education management in schools. Under the Office of Chaiyaphum Primary Educational Service Area 1) It is a survey research. The sample consisted of 374 people in a simple randomized study. Questionnaires were tools for collecting data. It has a .994 confidence factor and a structured interview. The statistics for data analysis were percentage, mean, standard deviation. The research results were found that 1. Problems of early childhood education management in schools. Under the Office of Chaiyaphum Primary Educational Service Area 1, overall in the medium level. 2) The results of comparing the opinions of government teachers on problems of early childhood education management in schools. Under the Chaiyaphum Primary Educational Service Area Office 1 classified by position Field of study at graduation And school size The overall difference was statistically significant. Level. 01 3) Suggestions for the development of early childhood education management in schools Under the Office of Chaiyaphum Primary Educational Service Area 1. Academic Administration Provide curriculum in accordance with the early childhood education curriculum. Budget management Flexible, auditable, and able to manage resources sufficiently Personnel management It is

considered an important factor that should encourage personnel to work efficiently. And general administration Support the education management to ensure the operation of the school in order to be successful.

Keywords: Education, Problems, Early childhood

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลายประการ การพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้ารวดเร็วและดีมากขึ้นย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยที่สำคัญหลายประการในบรรดาปัจจัยที่สำคัญเหล่านั้น เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่าปัจจัยทางด้าน “ทรัพยากรมนุษย์” (human resources) เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ การที่จะพัฒนามนุษย์ให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นต้องเริ่มตั้งแต่ปฐมวัย โดยเฉพาะในช่วง “ปฐมวัย” ซึ่งเป็นรากฐานที่สำคัญของการพัฒนาทั้งปวง การพัฒนามนุษย์อย่างมีประสิทธิภาพควรเริ่มตั้งแต่ช่วงปฐมวัย นับเป็นรากฐานของการพัฒนาทั้งปวงทั้งการพัฒนาของเซลล์สมอง การพัฒนาคุณลักษณะให้มีความรู้ ภูมิรู้ ภูมิปัญญา จิตใจตนเองและการควบคุมอารมณ์ การพัฒนาเด็กปฐมวัยจึงถือเป็นการลงทุนที่คุ้มค่า ดังนั้นการจัดการศึกษา เพื่อที่จะพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีคุณภาพและส่งผลต่อประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่บุคลากรทางการศึกษา และบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาในทุก ๆ ด้านอย่างเต็มที่ โดยเฉพาะผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญควรที่จะส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ และพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย การอบรมเลี้ยงดูเด็ก และให้การศึกษาระดับปฐมวัยเป็นสำคัญ มีการพัฒนาเด็กโดยองค์รวมผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย มีการจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก และประสานความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษา เพื่อเป็นการพัฒนาเด็กให้มีคุณภาพ มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีคุณธรรมจริยธรรม รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถปรับตัวและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สุริยา คงมัน, 2559)

การจัดการศึกษาปฐมวัย เป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดบนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดู และการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติ และพัฒนาการของเด็กแต่ละคนตามศักยภาพภายใต้บริบทสังคมวัฒนธรรม ที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ได้เล็งเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นอย่างมาก จากการศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ในการสำรวจการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ที่ผ่านมาพบว่ายังมีปัญหาหลายประการ ดังนี้ ไม่มีความพร้อมทั้งทางด้านบุคลากร งบประมาณ อาคารสถานที่ และข้อจำกัดอื่น ๆ

จากปัญหาและความสำคัญของการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนระดับปฐมวัย จึงสนใจที่จะศึกษาถึงปัญหาและแนวทางการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนระดับปฐมวัย ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัยจะได้นำไปเป็นข้อมูลในการปรับปรุง และจัดการศึกษาระดับปฐมวัยต่อไป เพื่อให้การจัดการระดับปฐมวัยมีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครู ที่มีต่อปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา และขนาดโรงเรียน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะสำหรับการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 148 คน และครูผู้สอนระดับปฐมวัย จำนวน 226 คน รวมทั้งสิ้น 374 คน ผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้จำนวนประชากรเป็นหน่วยในการสุ่ม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามปัญหาปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัย

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนมีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open Ended)

2.2 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนการสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือเพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 ดำเนินการสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับโครงสร้างของแบบสอบถามที่กำหนดไว้แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา

3.3 ตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาโดยนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ (IOC)

3.4 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) จำนวน 30 คน แล้วนำมาหา

3.4.1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างคะแนนรายข้อและรายรวม โดยค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .585 - .977

3.4.2 ค่าความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α = Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นไว้ที่ .994 (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

3.5 นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์แล้วจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.6 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

3.6.1 ศึกษาเอกสาร รายงานการวิจัย แนวคิด หลักการ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน

3.6.2 นำแบบสัมภาษณ์เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ

3.6.3 จัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 แบบสอบถาม มีขั้นตอน ดังนี้

ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลไปยังผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ที่เป็นสถานที่ใช้ในการวิจัย เพื่อขอความร่วมมือการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการวิจัยจากข้าราชการครู

4.2 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 จำนวน 9 คน ผู้วิจัยกำหนดคุณสมบัติ ดังนี้

4.2.1 ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 5 คน มีคุณสมบัติ สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท มีวิทยฐานะตั้งแต่ชำนาญการพิเศษขึ้นไป

4.2.2 ครูผู้สอนระดับปฐมวัย จำนวน 4 คน มีคุณสมบัติ สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท มีวิทยฐานะตั้งแต่ชำนาญการพิเศษขึ้นไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 แบบสอบถาม มีขั้นตอน ดังนี้

5.1.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป จำแนกตามตำแหน่ง และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

5.1.2 วิเคราะห์ปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ทั้งโดยภาพรวมรายด้านและรายข้อ โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.1.3 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของข้าราชการครูจำแนกตามตำแหน่ง และสาขาวิชาที่จบการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติทดสอบโดยใช้ค่าที (t – test แบบ Independent samples)

5.1.4 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของข้าราชการครูตามขนาดของโรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติทดสอบ (F - test) คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงนำมาทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe's method)

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

5.2.1 จัดหมวดหมู่ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ตามกรอบแนวคิดการวิจัย

5.2.2 นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์โดยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัย

จากการศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 พบว่า

1. ปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารงบประมาณ รองลงมาได้แก่ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารวิชาการ และด้านการบริหารงานทั่วไป ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา และขนาดโรงเรียน

2.1 ข้าราชการครูที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 ข้าราชการครูที่มีสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.3 ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ข้อเสนอแนะสำหรับพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ด้านการบริหารวิชาการ ควรจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาจนได้หลักสูตรที่มีคุณภาพ ด้านการบริหารงบประมาณ ควรมีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการทรัพยากรที่ได้อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ ด้านการบริหารงานบุคคล ถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการบริหารงาน ประกอบด้วย การวางแผนบุคลากร การคัดเลือกบุคลากร การพัฒนาบุคลากร ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรได้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ และด้านการบริหารงานทั่วไป ควรส่งเสริมสนับสนุนและประสานจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร และหน่วยงานอื่น ให้การปฏิบัติงานของสถานศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

อภิปรายผล

จากการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญที่ควรพิจารณา ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกระทรวงศึกษาธิการได้กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปสู่ท้องถิ่นและสถานศึกษาโดยตรง ดังที่สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ได้กล่าวไว้ ให้สถานศึกษามีบทบาทในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตนเอง พร้อมทั้งจัดทำคู่มือบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล จัดประชุม อบรม สัมมนา ทำความเข้าใจเพื่อให้โรงเรียนใช้เป็นแนวปฏิบัติตามภารกิจทั้ง 4 ด้าน ทำให้โรงเรียนปฏิบัติตามได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน โรงเรียน ชุมชน และท้องถิ่นเมื่อผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนระดับปฐมวัย ช่วยกันปฏิบัติตามแนวปฏิบัติดังกล่าว ทำให้ให้งานตามภารกิจทั้ง 4 ด้าน ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2551) สอดคล้องกับผลการวิจัยของวรรณธิดา วงษ์สาจันทร์ ที่ศึกษาปัญหาและความต้องการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 3 พบว่า ปัญหาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง (วรรณธิดา วงษ์สาจันทร์, 2551)

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา และขนาดโรงเรียน

2.1 ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารเป็นผู้สนับสนุนการศึกษาซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่ให้บริการหรือปฏิบัติงาน เกี่ยวเนื่องกับการจัดกระบวนการเรียนการสอน การนิเทศ การบริหารการศึกษา ส่วนครูเป็นผู้ที่มีหน้าที่หลักทางด้านกรเรียนการสอนและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีต่าง ๆ เมื่อบทบาทหน้าที่ต่างกันมีผลให้ความคิดเห็นแตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของชัยชนันท์ พิพัฒน์สุขดำรง ศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ชัยชนันท์ พิพัฒน์สุขดำรง, 2556)

2.2 ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 จำแนกตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับเด็กจึงต้องรู้และเข้าใจในธรรมชาติของเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูปฐมวัย ซึ่งเป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อการอบรมสั่งสอน และเลี้ยงดูเด็กทรงจากบิดา มารดา ซึ่งจะต้องทำตัวให้เหมือนแม่ พี่เลี้ยงเด็ก และเพื่อน เพื่อให้เกิดความอบอุ่น และไว้วางใจ ครูปฐมวัยจึงเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ ความรู้สึกความนึกคิด และทัศนคติของเด็กจึงต้องรู้และเข้าใจ ในพัฒนาการของเด็ก เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาเด็กได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ฉะนั้นครูปฐมวัยจึงเป็นครูที่มีลักษณะพิเศษแตกต่างไปจากครูผู้สอนในระดับอื่น ๆ เมื่อสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาต่างกันมีผลให้ความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งแตกต่างจากผลการวิจัยของจรงค์ จันทร์ขาว และศิลป์ชัย สุวรรณมณี ที่ได้ศึกษาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นในภาพรวมไม่แตกต่างกัน (จรงค์ จันทร์ขาว และศิลป์ชัย สุวรรณมณี, 2560)

2.3 ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่มีคุณภาพและมาตรฐานต่ำกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ เนื่องจากพื้นฐานอยู่บนความขาดแคลน ทั้งงบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์ ขาดแคลนครูทั้งปริมาณและคุณภาพ ขาดการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องจากชุมชน บางแห่งตั้งอยู่เขตชนบท จึงมีความเสียเปรียบด้านปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อความไม่เสมอภาคในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (สุวิทย์ ยอดสละ, 2563) ซึ่งแตกต่างจากผลการวิจัยคณาจารย์ พันธุ์โชติ และพงษ์ธร สิงห์พันธ์ ที่ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 พบว่า เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียนไม่แตกต่างกัน (คณาจารย์ พันธุ์โชติ และพงษ์ธร สิงห์พันธ์, 2558)

3. ข้อเสนอแนะสำหรับพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1

3.1 ด้านการบริหารวิชาการ ควรจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวิเคราะห์และวางแผนการพัฒนา หลักสูตรจนได้หลักสูตรที่มีคุณภาพ มีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับบริบทของท้องถิ่นตอบสนอง

ความสนใจและเหมาะสมกับวัยของเด็ก สอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาปฐมวัย (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2560) ที่กล่าวว่า การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ปีบริบูรณ์อย่างเป็นองค์รวมบนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติ และพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคน ให้เต็มตามศักยภาพภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่

3.2 ด้านการบริหารงบประมาณ ควรมีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการทรัพยากรที่ได้อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ และจัดสรร สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อยบรรลุตามวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับชวลิต, เกิดทิพย์ ที่กล่าวไว้ว่า จากหลักการบริหารงบประมาณ จะเห็นว่า ต้องการให้เกิดการใช้ระบบถ่วงดุลความรับผิดชอบ โดยให้ผู้บริหารระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับสถานศึกษาเป็นผู้ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงาน ทั้งนี้การที่จะบรรลุผลสำเร็จตามหลักการดังกล่าว ระบบและวิธีการ งบประมาณที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใสและตั้งอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลที่ครบถ้วน ถือว่าเป็นเงื่อนไข ที่สำคัญที่จะช่วยให้กรอบหลักการดังกล่าว ประสบผลสำเร็จ (ชวลิต เกิดทิพย์, 2554)

3.3 ด้านการบริหารงานบุคคล ถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการบริหารงาน ประกอบด้วย การวางแผนบุคลากร การคัดเลือกบุคลากร การพัฒนาบุคลากร การประเมินบุคลากร การให้ผลตอบแทน ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรได้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับพระมหาอิสรกันต์ จิตปัญโญ ที่ได้กล่าวไว้ว่าการบริหารงานบุคคลเป็นส่วนสำคัญที่สุด จึงทำให้บุคคลสามารถใช้ศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ การได้มาซึ่งบุคคลต้องทำเป็นกระบวนการเริ่มตั้งแต่ การวางแผนกำลังคน เป็นการกำหนดความมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ นโยบาย แนวปฏิบัติ และมาตรฐานการปฏิบัติงาน การสรรหาและคัดเลือก เน้นคุณภาพของบุคคลมากกว่าปริมาณ มีวิธีการสรรหาบุคคลทั้งจากบุคคลภายใน และการสรรหาบุคคลจากภายนอกองค์กร (พระมหาอิสรกันต์ จิตปัญโญ, 2563)

3.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป ควรส่งเสริมสนับสนุนและประสานจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร และหน่วยงานอื่น ให้การปฏิบัติงานของสถานศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริมสนับสนุนและการอำนวยความสะดวกต่างๆในการให้บริการการศึกษาทุกระดับ สอดคล้องกับประภาพร โสภารักษ์ ที่กล่าวไว้ว่า การบริหารทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์การให้บริการ บริหารงานอื่นๆ บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริมสนับสนุนและการอำนวยความสะดวกต่างๆในการให้บริการการศึกษาทุกระดับ มุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรม

และเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (ประภาพร โสภารักษ์, 2563)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา และขนาดโรงเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และข้อเสนอแนะสำหรับพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ด้านการบริหารวิชาการ จัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ด้านการบริหารงบประมาณ มีความคล่องตัว บริหารจัดการทรัพยากรที่ได้้อย่างเพียงพอ ด้านการบริหารงานบุคคล ถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญควรส่งเสริมให้บุคลากรได้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ และด้านการบริหารงานทั่วไป สนับสนุนการจัดการศึกษาให้การปฏิบัติงานของสถานศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการศึกษาไปใช้ ในการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ด้านการบริหารงานวิชาการ ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านการบริหารงบประมาณ ควรส่งเสริมการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาปฐมวัยด้านการบริหารงานบุคคล ควรส่งเสริมการวางแผนอัตรากำลังครูอย่างเพียงพอเหมาะสม และด้านการบริหารงานทั่วไป ควรส่งเสริมการดูแล บำรุง รักษาอาคารสถานที่และแหล่งเรียนรู้ระดับปฐมวัย **ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป** ควรศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาที่พบจากการวิจัยครั้งนี้ โดยการศึกษาจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยหลาย ๆ ฝ่ายให้รอบด้าน

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

คนาวรรณ พันธุ์โชติ และพงษ์ธร สิงห์พันธ์. (2558). สภาพ และปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3. ในวิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

- จรงค์ จันทรชิว และศิลาปชัย สุวรรณมณี. (2560). การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ชวลิต เกิดทิพย์. (2554). ความโปร่งใสในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1. ใน สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ชัยชนันท์ พิพัฒน์สุขดำรง. (2556). การศึกษาปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ประภาพร โสภารักษ์. (2563). การบริหารและการจัดการศึกษา. เรียกใช้เมื่อ 28 พฤศจิกายน 2563 จาก <https://sites.google.com/site/narubadininterschool/phl-ngan/kar-brihar-laea-kar-cadkar-sthan-suksa>
- พระมหาอิสรกันต์ จิตบุญโญ. (2563). การบริหารงานบุคคลในองค์กรสมัยใหม่. เรียกใช้เมื่อ 28 พฤศจิกายน 2563 จาก <http://bps.mcu.ac.th/wp-content/uploads/2017/06/C-การบริหารงานบุคคล.pdf>
- วรรณธิดา วงษ์สาจันทร์. (2551). ปัญหาและความต้องการการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 3. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. เรียกใช้เมื่อ 15 มิถุนายน 2563 จาก <http://www.curriculum51.net/upload20090701231954.pdf>
- _____. (2560). หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สุรียา คงมัน. (2559). การจัดการศึกษาปฐมวัยกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหาร. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุวิทย์ ยอดสละ. (2563). การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กแนวใหม่: ทางรอดหรือทางเลือก. เรียกใช้เมื่อ 15 มิถุนายน 2563 จาก <http://yordblogger.blogspot.com/2011/04/blog-post.html>